

Българско Руски

Допълнителен Договор

Този като член 12 от политическия мирен договор, подписан в Бреслау Литовски между България, Германия, Австро-Унгария и Турция от една страна и Русия - от друга прѣдвидява съставянето на специални спогодби между заинтересуваните договорящи страни, български и руски, а именно:

Андрей Пошев, царски многомогъщъ министър и членъ преденъ братски въ Русия,

ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „АРХИВИ“

Полковникъ Петъръ Ганевъ, царски воененъ многомогъщъ при германската глава Ивартира и

дръ Теодоръ Анастасовъ, крѣви м. иуционенъ секретаръ, и

Многомогъщитъ на Руската федеративна Съветна Република:

Григоръ Лховецки Соколовъ, членъ на Централния Изпълнителен Комитетъ на Съветитъ на Работническитъ - Войницкитъ - и селскитъ народни прѣдставители,

Лео Михайловичъ Захаранъ, членъ
на Централния Изпълнителенъ Комитетъ
на Съюзитѣ на Работническитѣ - Войски
ци - и селски Народни Прѣдставители,

Тригоръ Василевичъ Тимеринъ, по
мощици на Народния Комисаръ за Вен-
скиитѣ Работи,

Тригоръ Ивановичъ Петроски,
Народенъ Комисаръ за Венскиитѣ
Работи,

се согласиша да уредятъ прѣзъ единъ
денъ мителенъ правовъ договоръ вѣднѣ
въпроси, за които се отнася поименния

ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „АРХИВИ“

членъ 12 отъ полетившия ширенъ до-
говоръ и за тая цѣль установаха слѣдши-
тъ положенія:

284

Членъ I.

При възобновяване на консулските отношения, съгласно чл. I оиъ колективния мирен договоръ, вѣтка оиъ договорящитъ страни ще допускате консултътъ на другата страна въ всички съответни пунктове на дѣржавата си, освѣнъ въ пунктъ-ветъ които прѣди войната са правели изключение. Това изключение спрѣмо една трета дѣржава ще се спазватъ и слѣдъ войната.

ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „АРХИВИ“

По съображения наложени отъ войната, вѣтка отъ странитъ се запазва правото да допускате въ извѣстни пунктове консултътъ на другата, слѣдъ сключаването на общия миръ.

Членъ II

Всѣ на оиѣ договорящиятъ страни се задължава да обезпечити противната страна за всички вѣдѣи и загуби, причинени въ вѣсто на войната оиѣ нейни агенти или нейни поданици вѣсто, вѣрху дви-жимии или недвижими имоти на-ходящи се на нейна територия.

Членъ III.

III. Като всички пораниши договори, конвенции и спогодби между България и Русия съобявване на войната съ анулирани, правителства-та на двѣтъ дѣржави се задължа-ватъ да сключатъ консулски и други договори, които би били необходими за уреждането на тѣхните правни и търговски отношения. Тѣзи конвенции ще се сключатъ въ единъ срокъ прѣдвиденъ въ приложение IV како колективния мирен договоръ между

285
Четворния съюзъ и Русия.

Членъ IV.

Телеграфо-почтенскитѣ отношения между Царство България и Руската Република ще бъдатъ възстановени по условията на настоящия договоръ и ратифицираны, съгласно постановленията на телеграфо-почтенскитѣ конвенции, съюогди и правилници на международния телеграфо-почтенски съюзъ.

Членъ V.

Всички вѣтвени закони, правилници и наредби, които прѣзъ вѣмѣ на войната сѣ били въ сила въ вѣвѣа една отъ договорциитѣ страни по отношение къмъ поданицитѣ на другата страна, се считатъ етѣ ратификацията на лиршия договоръ.

Юридическитѣ личности и дружествва, признати отъ една отъ страна като припадѣщащи на противната страна, ще бъдатъ и зѣ на нѣтѣ считани като поданици на поетѣната.

Глава VI.

Всички крепости на частни лица или на корпоративни личности и дружества, поземли на една от договорилците страни и на земи се върху територията на другата, се възстановят както съ били прѣди войната.

Договорилците страни се съгласили да приложат по отноше-ние на крепостите на взаимните рес-пективни поземли постановленията съгласно се въ §§ 2 и 3 отъ гл. 2 глава III и въ гл. 5 гл. III на допълнителния Германско-руски Договоръ, подписан въ Грентъ Люневек на 2. Мартъ 1918 г.

Респективните поземли ще се ползватъ освѣн това отъ всички ония улѣбения, които вѣтка една отъ договорилците страни би могла за ползено да употреби въ собственостъ си

поданици. Отнася се и до омиръ
установенъ, които прѣтъ вѣрме
на войната и вѣтка суна отъ
договорливостъ страни и отнася
вѣрме и които отнасъ въз-
становява съгдъ свъриваннето
на войната.

Членъ VII.

Поданици и договор-
ливостъ страни съ свободни да се
завършат въ отечеството си
съ право да наблюдаватъ икономия
си и да отнасятъ състоянието
си.

Членъ VIII.

Възвращенето въ своите права
и имущество, възвращенето поименно
въ чл. V военни закони, ще бъдатъ
по възвращенето възстановени
въ тия свои права.

Съгдъ ратификацията
на военни закони, отпра-
вено съквѣрме и ще прииматъ

Към възвръщането на отнемит
по силата на разкрит закон
мезуества. Освен това догово
рещият страни се задължават
едновременно да обезщетят
неданици на другата страна
за всички втби и загуби, причинени
или в резултат на собствен територия,
или по отношение на дивота и
здравео или в следствие вземит
сртно отъ и други, било по отно
шение на отнемит имоти и поради
механизма, затвор, конфискация, реквизи
ция и насилствено лишене от
отнемит дивотни и недвижими
имоти.

ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „АРХИВИ“

Наличните за отобртление на
протирпешит загуби по силата
на отбртешит одностелство,
както и всички други отвлелуи се
отъ имоти, а това също и про
ведурата, както ще трбба да се
услови в случая, ще бъдат уредени
между Договарещит страни при
следит условия, както прбди
даният в гл. гл. 13, 14 и 15 глава IV на
гопешителния Верано-руски Дого
вор отъ 3. Март 1918 година.

и штерифаменту зивелин, наско-
длух се во велика територија, а сето и
неко подашуитъ на друга страна
клаузути на амширима, вѣмочени
во ч. 20 ^{23 маја VII} на голѣмимѣ германо-^{Руски} фран-
ски договори, подписани во Брѣстѣ Литовскѣ
на 9 ^{3 март} февруари 1918 година.

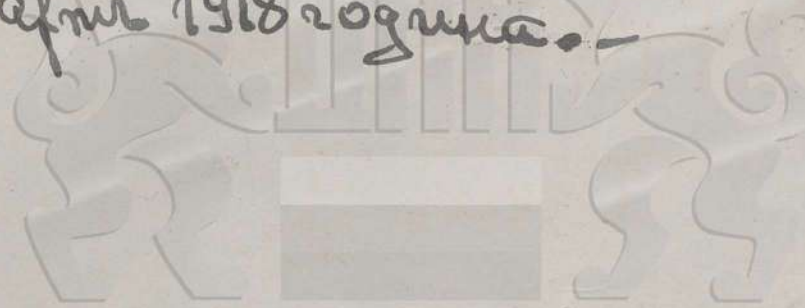
Членъ XI.

Настоящия голѣмимѣ договоръ
ще влезѣ во сила. Ако не бѣде постано-
влено иначе, ериобрѣтенио со заливни-
мѣ мирен договоръ, подписани во Брѣстѣ
Литовскѣ на ^{3 март} мартъ 1918 година, сѣ
както съставява нераздѣлна частъ. Тѣи
тѣи сѣщо ще бѣде ратифициранъ и
ратификациитъ ще бѣдатъ разитчени
во Берлинѣ едновременно со оне на
поменатия Канкѣнѣнѣ миренъ
договоръ, шри това бѣде възможно.

Во удостовѣрение на горното-
позначенитъ се даватъ страни

подписаха настоящия договор и
го скрепиха с своите печата

Ръкоавенъ въ два еднообразни
екземпляра въ Брестъ Литовскъ на
1 Маѣтъ 1918 година.

ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „АРХИВИ“

Bulgarisch-russischer Zusatzvertrag.

Da Artikel XII des heute in Brest-Litowsk unterzeichneten Friedensvertrages zwischen Bulgarien, Deutschland, Oesterreich-Ungarn und der Türkei einerseits und Rußland anderseits, den Abschluß von Zusatzverträgen zwischen den vertragschließenden Teilen vorsieht, so sind die bulgarischen Bevollmächtigten, nämlich:

Andrea Toschew, Königlich außerordentlicher Gesandter und bevollmächtigter Minister,

Peter Gantschew, Oberst im Generalstabe, Königlich Militärbevollmächtigter und Flügeladjutant Seiner Majestät des Königs der Bulgaren und zugeteilt der Allerhöchsten Person Seiner Majestät des Deutschen Kaisers,

Dr. Theodor Anastassoff, Königlich erster Legationssekretär

und die Bevollmächtigten Rußlands, nämlich:

das Mitglied des Zentralexekutivausschusses der Räte der Arbeiter-, Soldaten und Bauerndeputierten Grigori Jakowlewitsch Sokolnikow,

das Mitglied des Zentralexekutivausschusses der Räte der Arbeiter-, Soldaten- und Bauerndeputierten Lew Michailowitsch Karachan,

der Gehilfe des Volkskommissärs für Auswärtige Angelegenheiten

Georgi Wassiliewitsch Tschitscherin, der Volkskommissär für innere Angelegenheiten

Grigori Iwanowitsch Petrowsky

übereingekommen, durch diesen Zusatzvertrag alle in Artikel XII des Friedensvertrags erwähnten Fragen zu regeln, und haben hierüber folgende Bestimmungen festgestellt:

Artikel I.

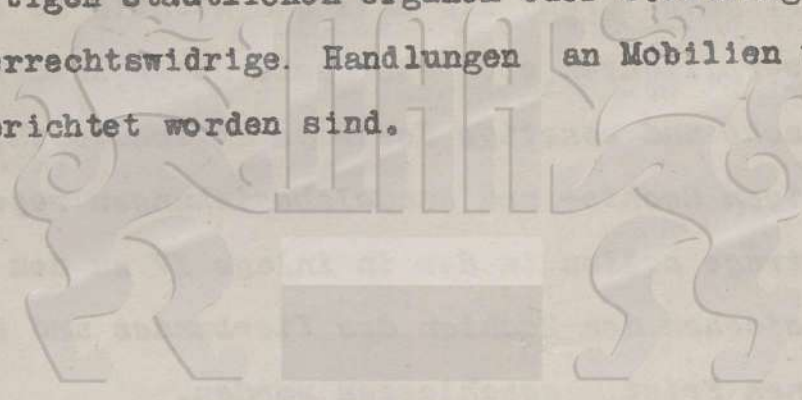
Bei der Wiederaufnahme der konsularischen Beziehungen gemäß Artikel IX des Friedensvertrages wird jeder vertragsschließende Teil die Konsuln des anderen Teiles an allen Plätzen seines Gebietes zulassen, soweit nicht bereits vor dem Kriege für einzelne Plätze oder Gebietsteile Ausnahmen bestanden und diese Ausnahme nach dem Kriege jeder dritten Macht gegenüber aufrecht erhalten werden.

Jeder Teil behält sich vor, aus Gründen der Kriegsnotwendigkeit an gewissen Plätzen Konsuln des anderen Teiles erst nach Abschluß des allgemeinen Friedens zuzulassen.

ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „АРХИВИ“

Artikel II.

Jeder vertragschließende Teil wird dem anderen alle Schäden ersetzen, die in seinem Gebiete während des Krieges von den dortigen staatlichen Organen oder Staatsangehörigen durch völkerrechtswidrige Handlungen an Mobilien und Immobilien angerichtet worden sind.

ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „АРХИВИ“

Artikel III.

Da alle vor dem Kriege in Kraft gewesenen Verträge, Abkommen und Vereinbarungen zwischen Bulgarien und Rußland mit der Kriegserklärung als null und nichtig zu betrachten sind, so verpflichten sich die Regierungen beider Teile, konsularische und sonstige Verträge zu schließen, die die gegenseitigen Rechts- und Handelsbeziehungen regeln sollen. Diese Verträge sollen in der in Anlage IV zu dem Friedensvertrag zwischen den Mächten des Vierbundes und Rußland vorgesehenen Frist geschlossen werden.

Artikel IV.

Der Post- und Telegraphenverkehr zwischen Bulgarien und Rußland wird sofort nach der Ratifikation des gegenwärtigen Vertrages wieder aufgenommen werden und zwar nach den Bestimmungen der Post- und Telegraphenkonvention, der Abkommen und Reglements der Internationalen Post- und Telegraphenunion.

ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „АРХИВИ“

Artikel V.

Sämtliche vorübergehende Gesetze, Reglements und Verordnungen, die während des Krieges in Gebiete des einen Teiles in Bezug auf die Angehörigen des anderen Teiles in Kraft gewesen sind, werden mit der Ratifikation des Friedensvertrages abgeschafft.

Die seitens eines der vertragsschließenden Teile als Angehörige des anderen Teiles anerkannten juristischen Personen und Gesellschaften werden auch ferner als solche angesehen.

Artikel VI.

Alle Schuldverhältnisse privater und juridischer Personen und Gesellschaften, die Angehörige des einen der vertragsschließenden Teile sind und sich in Gebiete des anderen Teiles befinden, werden wiederhergestellt und zwar so, wie sie vor dem Kriege bestanden.

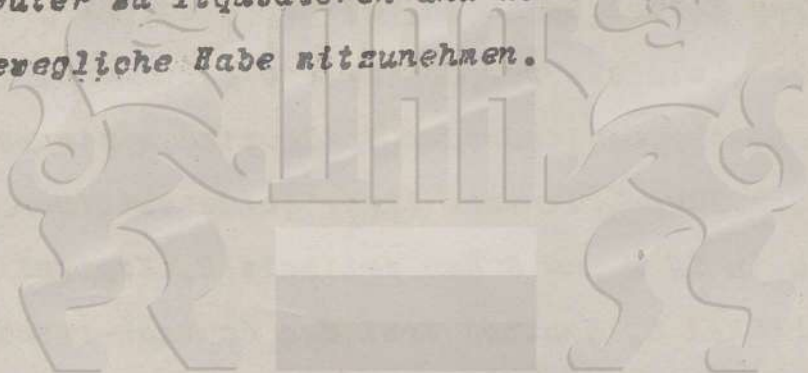
Die vertragsschließenden Teile sind einig in Bezug auf die Schuldverhältnisse ihrer beiderseitigen Angehörigen die in §§ 2 und 3 des Artikels 2, Kapitel drei und in Artikel 5, Kapitel drei des deutsch-russischen Zusatzvertrages, gezeichnet in Brest-Litowsk am März 1918 enthaltenen Bestimmungen anzuwenden.

Ferner werden den beiderseitigen Staatsangehörigen auch alle diejenigen Erleichterungen zuteil werden, die jeder der vertragsschließenden Teile den eigenen Angehörigen erweisen würde. Dies betrifft auch jene Erleichterungen, die jeder der vertragsschließenden Teile während des Krieges vorübergehend aufgehoben und nach Ende des Krieges wiederhergestellt hat.

ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „АРХИВИ“

Artikel VII.

Die Staatsangehörigen der vertragschließenden Teile können in ihre Heimat zurückkehren, indem sie berechtigt sind ihre Güter zu liquidieren und den Erlös sowie ihre sonstige bewegliche Habe mitzunehmen.

ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „АРХИВИ“

Artikel VIII.

Den, infolge der in Artikel I erwähnten Kriegsgesetze, in ihren Rechten geschädigten Personen werden diese Rechte nach Möglichkeit zurückerstattet.

Nach der Ratifikation dieses Vertrages werden beide Teile gleichzeitig mit der Zurückerstattung der kraft der Kriegsgesetze weggenommenen Güter beginnen. Ferner verpflichten sich die vertragschließenden Teile gegenseitig und gleichzeitig den Angehörigen des anderen Teiles die ihnen in ihren Gebieten während des Krieges angerichteten Schäden zu ersetzen; sei es, daß sich diese Schäden, infolge ihnen gegenüber verübter Maßnahmen, auf das Leben oder den Gesundheitszustand, oder infolge Liquidation, Beschlagnahme, Arrest, Requisition oder sonstiger völkerrechtswidriger Handlungen auf ihre Güter beziehen.

Die Art und Weise der Abschätzung der kraft obenerwähnter Umstände davongetragenen Verluste werden zwischen den beiden Teilen, ^{ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „АРХИВИ“} sowohl was die anzuwendenden Grundsätze als was die Art und Weise des Vorgehens anlangt, unter den gleichen Bedingungen geregelt, wie diese in Artikeln 13, 14, 15 Kapitel vier des deutsch-russischen Zusatzvertrages vom 3 März 1918 vorgesehen sind.

Artikel IX.

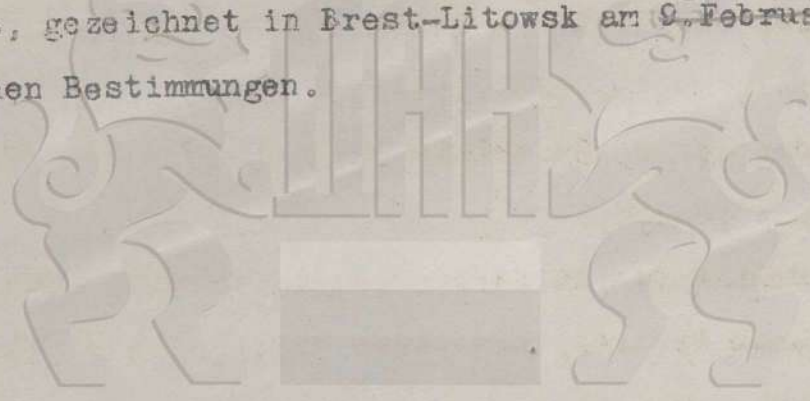
Alle Kriegsgefangenen - Invaliden oder Dienstuntaugliche - werden sofort in ihre Heimat entlassen werden. Die übrigen Kriegsgefangenen, sowie alle infolge Kriegs- oder öffentlicher Maßnahmen festgenommenen Personen werden tunlichst bald sofort nach Unterzeichnung dieses Vertrages ausgetauscht werden. Der Austausch wird durch von beiden Teilen bestimmte Sonderkommissare vollzogen werden.

Die Zivilgefangenen werden sofort befreit werden. Der vertragschließende Teil, der diese Gefangenen festgenommen oder interniert hat, wird deren Reisespesen von ihrem jetzigen Aufenthaltsort bis zu ihrem Wohnort, von wo sie abgeführt worden sind, tragen.

Beide vertragschließenden Teile verpflichten sich, die Aufwendungen, die für ihre in Kriegsgefangenschaft geratenen Angehörigen von dem anderen Teile gemacht worden sind, zu erstatten.

Artikel X.

Jeder vertragschließende Teil gewährt den in seinem Gebiete befindlichen Kriegsgefangenen und Zivilinternierten sowie den Staatsangehörigen des anderen Teiles Straffreiheit nach Maßgabe der in Art. 20² ^{Kap VII} des deutsch-^{russischen} ukrainischen Zusatzvertrages, gezeichnet in Brest-Litowsk am 9. ^{3 März} Februar 1918, enthaltenen Bestimmungen.

ДЪРЖАВНА АГЕНЦІЯ „АРХИВИ“

[Faint, illegible handwritten notes and signatures, possibly including names like 'H. H. ...' and '...']

Artikel XI.

Dieser Zusatzvertrag tritt, soweit nicht ein Anderes bestimmt wird, gleichzeitig mit dem am..... März 1918 in Brest-Litowsk gezeichneten Friedensvertrag in Kraft und bildet einen wesentlichen Bestandteil desselben. Dieser Zusatzvertrag soll auch ratifiziert und die Ratifikationsurkunden sollen in Berlin zugleich mit den Ratifikationsurkunden des Friedensvertrages ausgetauscht werden, sobald dies möglich sein wird.

In Urkund dessen haben die Bevollmächtigten beider Teile diesen Vertrag unterzeichnet und mit ihren Siegeln versehen.

Ausgefertigt in doppelter Urschrift in Brest-Litowsk am .*2*..... März 1918.

ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „АРХИВИ“

A. Troschew

Томашевский

Oberst P. Gantchew

Гинерун
М. Карасанов

Dr. L. Anastassoff

J. Kempolien

**Б о л г а р с к о - р у с с к и й
д о п о л н и т е л ь н ы й д о г о в о р**

Такъ какъ статья XII мирнаго договора, подписаннаго сегодня между Болгаріей, Германіей, Австро - Венгріей и Турціей съ одной стороны и Россіей съ другой, предусматриваетъ заключеніе до - полнительныхъ договоровъ между договаривающимися сторонами, то

болгарскіе полномочные представители, а именно:

А н д р е й Т о ш е в ъ, королевскій чрезвычайный посланникъ и полномочный министръ,

П е т р ъ Г а н ч е в ъ, полковникъ генеральнаго штаба, королевскій военный уполномоченный и флигель-адъютантъ Его Величества Болгарскаго короля и прикомандированный къ Высочайшей особѣ Его Величества Германскаго Императора,

д-ръ Т е о д о р ъ А н а с т а с о в ъ, королевскій первый секретарь миссіи,

и полномочные представители Россіи, а именно:

Г р и г о р і й Я к о в л е в и ч ъ С о к о л ь н и к о в ъ, членъ Центрального Исполнительнаго Комитета Совѣтовъ Рабочихъ, Солдатскихъ и Крестьянскихъ Депутатовъ,

Л е в ъ М и х а и л о в и ч ъ К а р а х а н ъ, членъ Центрального Исполнительнаго Комитета Совѣтовъ Рабочихъ, Солдатскихъ и Крестьянскихъ Депутатовъ,

Г е о р г і й В а с и л ь е в и ч ъ Ч и ч е р и н ъ, помощникъ Народнаго Комиссара по иностраннымъ дѣламъ и

Г р и г о р і й И в а н о в и ч ъ П е т р о в с к і й, Народный Комиссаръ по внутреннимъ дѣламъ,

согласились этимъ дополнительнымъ договоромъ урегулировать всѣ упомянутые въ статьѣ XII мирнаго договора вопросы и приняли по этому поводу слѣдующія постановленія:

Статья I.

При возобновленіи консульскихъ сношеній согласно ст. IX мирнаго договора каждая договаривающаяся сторона допуститъ консуловъ другой стороны во всѣ мѣста своей территоріи, поскольку еще до войны не существовало изъятій для отдѣльныхъ мѣстъ или частей территоріи, и поскольку эти изъятія послѣ войны будутъ сохранены по отношенію ко всякой третьей державѣ безъ различія.

Каждая сторона сохраняетъ за собой право, по соображеніямъ военной необходимости, допустить консуловъ другой стороны въ извѣстныя мѣста лишь послѣ заключенія всеобщаго мира.

297

Статья 2.

Каждая договаривающаяся сторона возместитъ другой всѣ убытки, которые въ предѣлахъ ея территоріи во время войны были нанесены вопреки международному праву, дѣйствіями органовъ власти или населеніемъ движимому или недвижимому имуществу.

Статья 3.

Такъ какъ всѣ договоры, конвенціи и соглашенія между Болгаріей и Россіей, имѣвшіе силу до войны, съ ея объявленіемъ должны считаться уничтоженными, то правительства обѣихъ сторонъ обязуются заключить консульскіе и прочіе договоры для урегулированія правовыхъ и торговыхъ сношеній. Эти договоры имѣютъ быть заключены въ срокъ, предусмотрѣнный въ приложеніи 4 къ мирному договору между державами четверного союза и Россіей.

Статья 4.

Почтовые и телеграфныя сношенія между Болгаріей и Россіей будутъ возобновлены тотчасъ же послѣ ратификаціи настоящаго договора и будутъ происходить согласно постановленіямъ почтово-телеграфной конвенціи, соглашеніямъ и регламентамъ международнаго почтово - телеграфнаго союза.

ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „АРХИВИ“

Статья 5.

Всѣ временные законы, приказы и распоряженія, которые въ теченіе войны имѣли силу, отмѣняются съ ратификаціей мирнаго договора.

Юридическія лица и общества, приравненныя одной изъ договаривающихся сторонъ къ гражданамъ другой, будутъ и впредь признаваться таковыми.

Статья 6.

Всѣ долговныя отношенія частныхъ и юридическихъ лицъ и обществъ одной стороны, находящихся на территоріи другой, возстанавливаются въ томъ видѣ, какъ они существовали до войны.

Договаривающіяся стороны согласны примѣнять въ отношеніи долговыхъ обязательствъ гражданъ обѣихъ сторонъ постановленія, заключающіяся въ §§ 2 и 3 статьи 2, главы третьей и въ статьѣ 5, главы третьей германско - русскаго дополнительнаго дого -

вора, подписаннаго въ Брестъ-Литовскѣ 3 марта 1918 года. 298

Гражданамъ обѣихъ сторонъ предоставляются тѣ же льготы, какія каждая изъ договаривающихся сторонъ предоставляетъ собственнымъ гражданамъ. Это относится и къ тѣмъ льготамъ, которыя каждая изъ договаривающихся сторонъ временно отменила въ теченіе войны и возобновила по окончаніи ея.

Статья 7.

Граждане договаривающихся сторонъ могутъ вернуться на родину, причемъ они имѣютъ право ликвидировать свое имущество и вырученную сумму взять съ собой, равно, какъ и прочія движимыя вещи.

Статья 8.

ДѢРЖАВНА АГЕНЦІЯ „АРХИВИ“

Лица, коимъ на основаніи упомянутыхъ въ статьѣ 5 военныхъ законовъ былъ нанесенъ ущербъ, по мѣрѣ возможности восстанавливаются въ своихъ правахъ.

Послѣ ратификаціи этого договора обѣ стороны одновременно приступятъ къ возвращенію реквизированныхъ на основаніи военныхъ законовъ имуществъ. Далѣе договаривающіяся стороны взаимно обязуются одновременно возмѣстить гражданамъ другой стороны причиненный имъ на ихъ территоріи въ продолженіе войны ущербъ, безразлично, относится ли этотъ ущербъ къ жизни и здоровью вслѣдствіе примененныхъ мѣръ или къ имуществу вслѣдствіе ликвидаціи, секвестра, ареста, реквизиціи или другихъ противорѣчащихъ международному праву дѣйствій.

Родъ и способъ оцѣнки понесенныхъ вслѣдствіе вышеупомянутыхъ обстоятельствъ убытковъ будутъ урегулированы между обѣими сторонами, какъ въ смыслѣ долженствующихъ быть положенными въ основу принциповъ, такъ и въ смыслѣ осуществленія, при тѣхъ же условіяхъ, которыя предусмотрены статьями 13, 14, 15 главы четвертой германско-русскаго дополнительнаго договора отъ 3 марта 1918 года.

Статья 9.

Всѣ военноплѣнные-инвалиды или негодные къ военной службѣ- немедленно отпускаются на родину. Всѣ остальные военноплѣнные, а также всѣ лица, задержанныя вслѣдствіе военных или общественных мѣропріятій, подлежатъ обмѣну возможно скорѣе послѣ ратификаціи этого договора. Обмѣнъ будетъ производиться спеціальной комиссіей, образованной обѣими сторонами.

Гражданскіе плѣнные будутъ сейчасъ же освобождены. Договаривающаяся сторона, которая задержала ихъ или интернировала, будетъ нести расходы по ихъ переѣзду отъ мѣста ихъ настоящаго пребыванія до мѣста ихъ жительства, откуда они были уведены.

Каждая изъ договаривающихся сторонъ обязуется возмѣстить расходы, которые другая сторона несла по отношенію къ ея попавшимъ въ плѣнъ гражданамъ.

Статья IО.

Каждая изъ договаривающихся сторонъ предоставляетъ находящимся на ея территоріи военнопльннымъ и интернированными гражданскимъ плённымъ, и вообще гражданамъ другой стороны, освобожденіе отъ наказанія согласно постановленіямъ, содержащимся въ статьѣ 23 главѣ седьмой германско-русскаго дополнительнаго договора, подписаннаго въ Брестъ-Литовскѣ 3 марта 1918 года.

Статья II.

Настоящій дополнительный договоръ вступаетъ въ силу, поскольку не постановлено что-либо иное, одновременно съ подписаннымъ 3 марта 1918 года въ Брестъ-Литовскѣ мирнымъ договоромъ и составляетъ его существенную часть. Этотъ дополнительный договоръ также долженъ быть ратификованъ, и ^{ДЪРЖАВНА АГЕНЦІЯ „АРХИВИ“} обменъ ратификаціонными грамотами долженъ состояться въ Берлинѣ, какъ только это будетъ возможно, одновременно съ обменомъ ратификаціонными грамотами мирнаго договора.

Въ удостовѣреніе сего уполномоченные обѣихъ сторонъ подписали этотъ договоръ и приложили къ нему свои печати.

Подлинный въ 2 экземплярахъ.

Брестъ-Литовскъ 3 марта 1918 года.

БЪЛГАРСКО РУСКИ

ДОПЪЛНИТЕЛЕНЪ ДОГОВОРЪ

ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „АРХИВИ“

БЪЛГАРСКО РУСКИ

ДОПЪЛНИТЕЛЕНЪ ДОГОВОРЪ

Тѣй като членъ 12 отъ колективния миренъ договоръ, подписанъ днесъ въ Брестъ-Литовскъ между България, Германия, Австро-Унгария и Турция отъ една страна и Русия - отъ друга прѣдвижда сключването на специални спогодби между заинтересуванитѣ договорящи страни, Българскитѣ пълномощници, а именно:

Андрея Тошевъ Царски пълномощенъ Министъръ и извърденъ пратеникъ въ Виена,

Полковникъ Петъръ Ганчевъ, Царски Воененъ пълномощникъ при Германската Главна Квартира и

Д-ръ Теодоръ Анастасовъ, първи Легационенъ Секретаръ, и Пълномощницитѣ на Руската Федеративна Съвѣтна Република:

ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „АРХИВИ“

Григоръ Яковлевичъ Соколниковъ, членъ на Централния Изпълнителенъ Комитетъ на Съвѣтитѣ на Работническитѣ - Войнишки - и селски народни прѣдставители,

Лео Михайловичъ Караханъ, членъ на Централния Изпълнителенъ Комитетъ на Съвѣтитѣ на Работническитѣ - Войнишки - и селски Народни Прѣдставители.

Григоръ Василевичъ Чичеринъ, помощникъ на Народния Комисаръ за Външнитѣ Работи,

Григоръ Ивановичъ Петроски, Народенъ Комисаръ за Вътрѣшнитѣ Работи,

се съгласиха да уредятъ чрѣзъ единъ допълнителенъ правовъ договоръ всички въпроси, за които се отнася поменатия членъ 12 отъ колективния миренъ договоръ и за тая цѣль установиха слѣднитѣ положения:

Членъ I.

При възобновяване на консулскитѣ отношения, съгласно чл. X. отъ колективния миренъ договоръ, всѣка отъ договорящитѣ страни ще допустне консулитѣ на другата страна въ всички съответни пунктове на държавата си, освѣнъ въ пунктоветѣ които прѣди войната сж правели изключение. Тия изключения спрѣмо една трета държава ще се спазятъ и слѣдъ войната.

По съображения наложени отъ войната, всѣка отъ страни-тѣ си запазва правото да допустне въ извѣстни пунктове консулитѣ на другата, слѣдъ сключванието на общия миръ.

Членъ II.

Всѣка отъ договорящитѣ страни се задължава да обезщети противната страна за всички врѣди и загуби, причинени въ врѣме на войната отъ нейни агенти или нейни поданици въобще, върху движими или недвижими имоти находящи се на нейна территория.

Членъ III.

ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „АРХИВИ“

Тѣй като всички пораншни договори, конвенции и спогодби между България и Русия съ обявяване на войната сж анулирани, правителствата на двѣтѣ държави се задължаватъ да сключатъ консулски и други договори, които би били необходими за урежданието на тѣхнитѣ прави и търговски отношения. Тѣзи конвенции ще се сключатъ въ единъ срокъ прѣдвиденъ въ приложениа IV къмъ колективния миренъ договоръ между четворния съюзъ и Русия.

Членъ IV.

Телеграфо-пощенскитѣ отношения между Царство България и Руската Република ще бждатъ възстановени щомъ настоящия договоръ бжде ратифициранъ, съгласно постановленията на телеграфо-пощенскитѣ, конвенции, спогодби и правилници на международния телеграфо-пощенски съюзъ.

Членъ V.

Всички врѣменни законни, правилници и наредби, които прѣзъ врѣме на войната сж били въ сила въ всѣка една отъ договорящитѣ страни по отношение къмъ поданицитѣ на другата страна, се отмѣнятъ слѣдъ ратификацията на мирния договоръ.

Юридическитѣ личности и дружества, признати отъ едната страна като принадлежащи на противната страна, ще бждатъ и за напредъ считани като поданници на послѣдната.

Членъ VI.

Всички креански на частни лица или на юридически личности и дружества, поданици на една отъ договорящитѣ страни и находящи се върху територията на другата, се възстановятъ както сж били прѣди войната.

Договорящитѣ страни се съгласяватъ да приложатъ по отношение креанскитѣ на тѣхнитѣ респективни поданици постановленията съдържачи се въ § § 2 и 3 отъ чл. 2. глава III. и въ чл. 5. глава III. на допълнителния Герmano-руски договоръ, подписанъ въ Брестъ-Литовскѣ на.....Мартъ 1918 год.

Респективнитѣ поданици ще се ползватъ освѣнъ това отъ всички ония улѣснения, които всѣка една отъ договорящитѣ страни би счела за полѣзно да укаже на собственитѣ си поданици. Отнася, се и до ония улѣснения, които прѣзъ врѣме на войната всѣка една отъ договорящитѣ страни е отнела врѣменно и които отново възстановява слѣдъ свършванието на войната.

Членъ VII.

Поданицитѣ на договорящитѣ страни сѣ свободни да се завърнатъ въ отечеството си съ право да ликвидиратъ имотитѣ си и да отнесатъ състоянието си.

Членъ VIII.

Ощетенитѣ въ своитѣ права личности, вслѣдствие помена-

титѣ въ чл.V.военни закони,ще бждатъ по възможность възста-
новени въ тия свои права.

Слѣдъ ратификацията на настоящия договоръ,странитѣ
едновременно ще пристѣпятъ къмъ възвръщанието на отнетитѣ
по склата на разнитѣ закони имущества.Освѣнъ това договоря-
щитѣ дтрани се задължаватъ едновременно да обезщетятъ пода-
ницитѣ на другата страна за всички врѣди и загуби,причинени
имъ върху собствена територия,било по отношения на живота
и здравето имъ вслѣдствие взетитѣ спрѣмо тѣхъ мѣрки,било по
отношение на тѣхнитѣ имоти и поради ликвидация,запоръ,кон-
фискация,реквизиция и насилствено лишение отъ тѣхнитѣ движи-
ми и недвижими имоти.

Начинътъ за опрѣдѣление на прѣтърпенитѣ загуби по сила
та на горѣпоменатитѣ обстоятелства,както и всички други от-
носящи се тѣмъ материи,а така също и процедурата,която ще
трѣбва да се усвои въ случая,ще бждатъ уредени между догово-
рящитѣ страни при сжщитѣ условия,като прѣдвиденитѣ въ чл.чл.
.....глава.....на допълнителния Германо-руски договоръ отъ
....мартъ 1918 година.

Членъ IX.

ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „АРХИВИ“

Всички военно-плѣнни-инвалиди или негодни за военна
служба - ще бждатъ веднага репатрирани.Останалитѣ военно
плѣнни,както и всички други,лица задържани поради военни
или отъ побличенъ характеръ мѣрци,ще бждатъ размѣнени по
възможность по скоро тутакси слѣдъ подписването на настоя-
щия договоръ.Размѣната ще стане отъ специални комисари наз-
начени отъ двѣтѣ страни.

Цивилнитѣ плѣнници ще бждатъ тутакси освободени.Дого-
ворящата страна,която е задържала или интернирала тия плѣн-
ници,ще понесе разносцитѣ за тѣхното пътуване отъ мѣстопрѣ-
биванието имъ или интерниранието имъ до тѣхното мѣстожител-
ство отъ гдѣто сж били откарани.

Двѣтѣ договорящи страни се задължаватъ да заплататъ

разноска по издържката на военноплѣнниците.

Членъ X.

Всѣка отъ договорящитѣ страни ще приложи къмъ военни-
тѣ плѣнници и интерниранитѣ цивилни, находящи се въ нейна
територия, както и къмъ поданицитѣ на другата страна клаузи-
тѣ на амнистията, включени въ чл. 20 на допълнителния Герmano-
Украински договоръ, подписанъ въ Брестъ-Литовскъ на 9 февруа-
ри 1918 година.

Членъ XI.

Настоящия допълнителенъ договоръ ще влезе въ сила, ако
не бжде постановено иначе, едновременно съ колективния ми-
ренъ договоръ, подписанъ въ Брестъ-Литовскъ на . . . . мартъ
1918 година, отъ който съставлява нераздѣлна частъ. Той тъй
сжщо ще бжде ратифициранъ и ратификациитѣ ще бждатъ размѣне-
ни въ Берлинъ едновременно съ ония на поменатия колективенъ
миренъ договоръ, щомъ това бжде възможно.

Въ удостовѣрение на горното пълномощницитѣ на двѣтѣ
страни подписаха настоящия договоръ и го скретиха въ своитѣ
печати.

ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „АРХИВИ“

Съставенъ въ два еднообразни екземпляра въ Брестъ -
Литовскъ на . . . . мартъ 1918 година. -

Bulgarisch-russischer Zusatzvertrag.

Da Artikel XII des heute in Brest-Litowsk unterzeichneten Friedensvertrages zwischen Bulgarien, Deutschland, Oesterreich-Ungarn und der Türkei einerseits und Rußland anderseits, den Abschluß von Zusatzverträgen zwischen den vertragsschließenden Teilen vorsieht, so sind die bulgarischen Bevollmächtigten, nämlich:

Andrea Foschew, Königlich außerordentlicher Gesandter und bevollmächtigter Minister,

Peter Gantschew, Oberst im Generalstabe, Königlich Militärbevollmächtigter und Flügeladjutant Seiner Majestät des Königs der Bulgaren und zugeteilt der Allerhöchsten Person Seiner Majestät des Deutschen Kaisers,

Dr. Theodor Anastassoff, Königlich erster Legationssekretär

und die Bevollmächtigten Rußlands, nämlich:

das Mitglied des Zentralexekutivausschusses der Räte der Arbeiter-, Soldaten und Bauerndeputierten
Grigori Jakowlewitsch Sokolnikow,

das Mitglied des Zentralexekutivausschusses der Räte der Arbeiter-, Soldaten- und Bauerndeputierten

Leu Michailowitsch Karachan,
ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „АРХИВИ“
der Gehilfe des Volkskommissärs für Auswärtige Angelegenheiten

Georgi Wassiliewitsch Tschitscherin,
der Volkskommissär für innere Angelegenheiten

Grigori Iwanowitsch Petrowsky

übereingekommen, durch diesen Zusatzvertrag alle in Artikel XII des Friedensvertrags erwähnten Fragen zu regeln, und haben hierüber folgende Bestimmungen festgestellt:

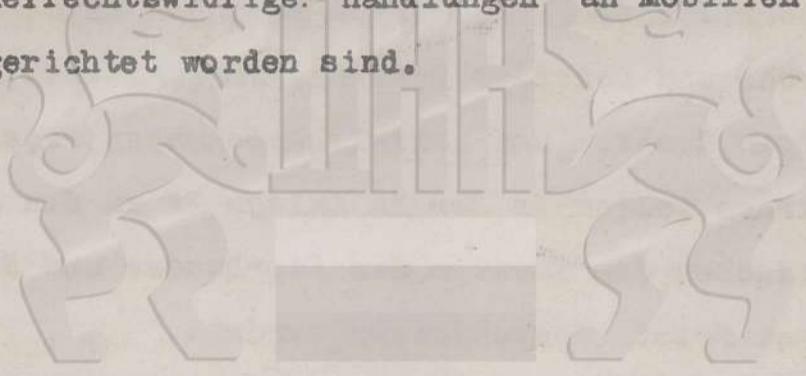
Artikel I.

Bei der Wiederaufnahme der konsularischen Beziehungen gemäß Artikel IX des Friedensvertrages wird jeder vertragsschließende Teil die Konsuln des anderen Teiles an allen Plätzen seines Gebietes zulassen, soweit nicht bereits vor dem Kriege für einzelne Plätze oder Gebietsteile Ausnahmen bestanden und diese Ausnahme nach dem Kriege jeder dritten Macht gegenüber aufrecht erhalten werden.

Jeder Teil behält sich vor, aus Gründen der Kriegsnötigkeit an gewissen Plätzen Konsuln des anderen Teiles erst nach Abschluß des allgemeinen Friedens zuzulassen.

Artikel II.

Jeder vertragschließende Teil wird dem anderen alle Schäden ersetzen, die in seinem Gebiete während des Krieges von den dortigen staatlichen Organen oder Staatsangehörigen durch völkerrechtswidrige Handlungen an Mobilien und Immobilien angerichtet worden sind.

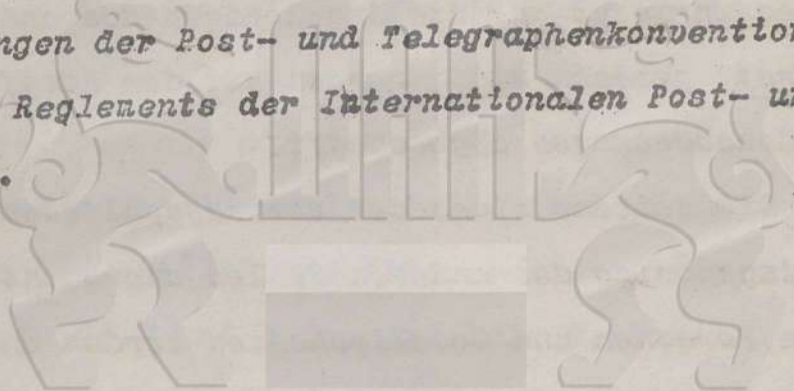
ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „АРХИВИ“

Artikel III.

Da alle vor dem Kriege in Kraft gewesenen Verträge, Abkommen und Vereinbarungen zwischen Bulgarien und Rußland mit der Kriegserklärung als null und nichtig zu betrachten sind, so verpflichten sich die Regierungen beider Teile, konsularische und sonstige Verträge zu schließen, die die gegenseitigen Rechts- und Handelsbeziehungen regeln sollen. Diese Verträge sollen in der in Anlage IV zu dem Friedensvertrag zwischen den Mächten des Vierbundes und Rußland vorgesehenen Frist geschlossen werden.

Artikel IV.

Der Post- und Telegraphenverkehr zwischen Bulgarien und Rußland wird sofort nach der Ratifikation des gegenwärtigen Vertrages wieder aufgenommen werden und zwar nach den Bestimmungen der Post- und Telegraphenkonvention, der Abkommen und Reglements der Internationalen Post- und Telegraphenunion.

ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „АРХИВИ“

Artikel V.

Sämtliche vorübergehende Gesetze, Reglements und Verordnungen, die während des Krieges in Gebiete des einen Teiles in Bezug auf die Angehörigen des anderen Teiles in Kraft gewesen sind, werden mit der Ratifikation des Friedensvertrages abgeschafft.

Die seitens eines der vertragschließenden Teile als Angehörige des anderen Teiles anerkannten juristischen Personen und Gesellschaften werden auch ferner als solche angesehen.

Artikel VI.

Alle Schuldverhältnisse privater und juridischer Personen und Gesellschaften, die Angehörige des einen der vertragschließenden Teile sind und sich in Gebiete des anderen Teiles befinden, werden wiederhergestellt und zwar so, wie sie vor dem Kriege bestanden.

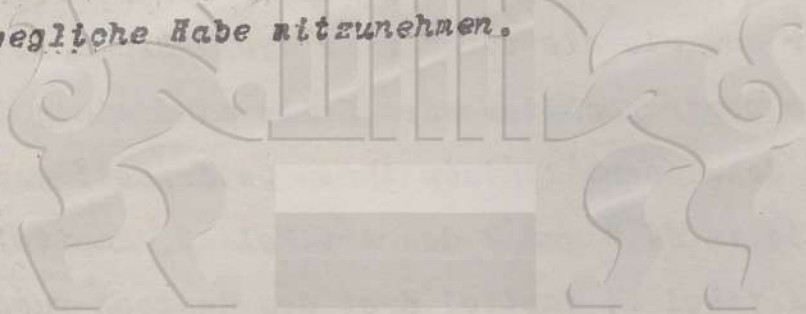
Die vertragschließenden Teile sind einig in Bezug auf die Schuldverhältnisse ihrer beiderseitigen Angehörigen die in §§ 2 und 3 des Artikels 2, Kapitel drei und in Artikel 5, Kapitel drei des deutsch-russischen Zusatzvertrages, gezeichnet in Brest-Litowsk am März 1918 enthaltenen Bestimmungen anzuwenden.

Ferner werden den beiderseitigen Staatsangehörigen auch alle diejenigen Erleichterungen zuteil werden, die jeder der vertragschließenden Teile den eigenen Angehörigen erweisen würde. Dies betrifft auch jene Erleichterungen, die jeder der vertragschließenden Teile während des Krieges vorübergehend aufgehoben und nach Ende des Krieges wiederhergestellt hat.

ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „АРХИВИ“

Artikel VII.

Die Staatsangehörigen der vertragschließenden Teile können in ihre Heimat zurückkehren, indem sie berechtigt sind ihre Güter zu liquidieren und den Erlös sowie ihre sonstige bewegliche Habe mitzunehmen.

ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „АРХИВИ“

Artikel VIII.

Den, infolge der in Artikel I erwähnten Kriegsgesetze, in ihren Rechten geschädigten Personen werden diese Rechte nach Möglichkeit zurückerstattet.

Nach der Ratifikation dieses Vertrages werden beide Teile gleichzeitig mit der Zurückerstattung der kraft der Kriegsgesetze weggenommenen Güter beginnen. Ferner verpflichten sich die vertragschließenden Teile gegenseitig und gleichzeitig den Angehörigen des anderen Teiles die ihnen in ihren Gebieten während des Krieges angerichteten Schäden zu ersetzen; sei es, daß sich diese Schäden, infolge ihnen gegenüber verübter Maßnahmen, auf das Leben oder den Gesundheitszustand, oder infolge Liquidation, Beschlagnahme, Arrest, Requisition oder sonstiger völkerrechtswidriger Handlungen auf ihre Güter beziehen.

Die Art und Weise der Abschätzung der kraft obenerwähnter Umstände ^{ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „АРХИВИ“} davongetragenen Verluste werden zwischen den beiden Teilen, sowohl was die anzuwendenden Grundsätze als was die Art und Weise des Vorgehens anlangt, unter den gleichen Bedingungen geregelt, wie diese in Artikeln 13, 14, 15 Kapitel vier des deutsch-russischen Zusatzvertrages vom März 1918 vorgesehen sind.

Artikel IX.

Alle Kriegsgefangenen - Invaliden oder Dienstuntaugliche - werden sofort in ihre Heimat entlassen werden. Die übrigen Kriegsgefangenen, sowie alle infolge Kriegs- oder öffentlicher Maßnahmen festgenommenen Personen werden tunlichst bald sofort nach Unterzeichnung dieses Vertrages ausgetauscht werden. Der Austausch wird durch von beiden Teilen bestimmte Sonderkommissare vollzogen werden.

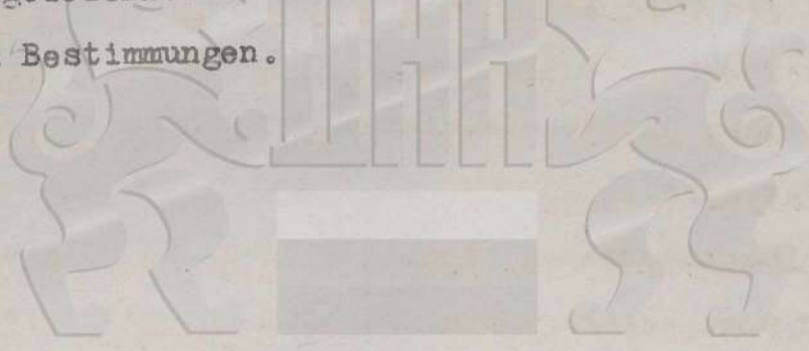
Die Zivilgefangenen werden sofort befreit werden. Der vertragschließende Teil, der diese Gefangenen festgenommen oder interniert hat, wird deren Reisespesen von ihrem jetzigen Aufenthaltsort bis zu ihrem Wohnort, von wo sie abgeführt worden sind, tragen.

Beide vertragschließenden Teile verpflichten sich, die Aufwendungen, die für ihre in Kriegsgefangenschaft geratenen Angehörigen von dem anderen Teile gemacht worden sind, zu erstatten.

ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „АРХИВИ“

Artikel X.

Jeder vertragschließende Teil gewährt den in seinem Gebiete befindlichen Kriegsgefangenen und Zivilinternierten sowie den Staatsangehörigen des anderen Teiles Straffreiheit nach Maßgabe der in Art. 20 des deutsch-ukrainischen Zusatzvertrages, gezeichnet in Brest-Litowsk am 9. Februar 1918, enthaltenen Bestimmungen.

ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „АРХИВИ“

Artikel XI.

Dieser Zusatzvertrag tritt, soweit nicht ein Anderes bestimmt wird, gleichzeitig mit dem am..... März 1918 in Brest-Litowsk gezeichneten Friedensvertrag in Kraft und bildet einen wesentlichen Bestandteil desselben. Dieser Zusatzvertrag soll auch ratifiziert und die Ratifikationsurkunden sollen in Berlin zugleich mit den Ratifikationsurkunden des Friedensvertrages ausgetauscht werden, sobald dies möglich sein wird.

In Urkund dessen haben die Bevollmächtigten beider Teile diesen Vertrag unterzeichnet und mit ihren Siegeln versehen.

Ausgefertigt in doppelter Urschrift in Brest-Litowsk am ..... März 1918.

БЪЛГАРСКО РУСИ

ДОПЪЛНИТЕЛЕН ДОГОВОРЪ

Този акт е издаден съгласно чл. 17 от допълнителния актово договор,
подписанъ между насъ и Русията, съгласно на който България, Германия,
Австро-Унгария и Турция се обявяват за война с Русия - във връзка
срещу нея, съгласно на който всички държави между които България,
Германия, Австро-Унгария, Турция и Япония, се обявяват за война с Русия.

БЪЛГАРСКО РУСИ

ДОПЪЛНИТЕЛЕН ДОГОВОРЪ

ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „АРХИВИ“

Този акт е издаден съгласно чл. 17 от допълнителния актово договор,
подписанъ между насъ и Русията, съгласно на който България, Германия,
Австро-Унгария и Турция се обявяват за война с Русия - във връзка
срещу нея, съгласно на който всички държави между които България,
Германия, Австро-Унгария, Турция и Япония, се обявяват за война с Русия.

БЪЛГАРСКО РУСКИ

ДОПЪЛНИТЕЛЕНЪ ДОГОВОРЪ

Тѣй като членъ 12 отъ колективния миренъ договоръ, подписанъ днесъ въ Брестъ-Литовскъ между България, Германия, Австро-Унгария и Турция отъ една страна и Русия — отъ друга прѣдвижда сключването на специални спогодби между заинтересуванитѣ договорящи страни, Българскитѣ пълномощници, а именно:

Андрея Тошевъ Царски пълномощенъ Министъръ и извънреденъ пратеникъ въ Виена,

Полковникъ Петъръ Ганчевъ, Царски Воененъ пълномощникъ при Германската Главна Квартира и

Д-ръ Теодоръ Анастасовъ, ^{ПЪРВАТА АГЕНЦИЯ „АРХИТЕКТЪ“} първи Легационенъ Секретаръ, и Пълномощницитѣ на Руската Федеративна Съвѣтна Република:

Григоръ Яковлевичъ Сокольниковъ, членъ на Централния Изпълнителенъ Комитетъ на Съвѣтитѣ на Работническитѣ — Войнишки — и селски народни прѣдставители,

Лео Михайловичъ Караханъ, членъ на Централния Изпълнителенъ Комитетъ на Съвѣтитѣ на Работническитѣ — Войнишки — и селски Народни Прѣдставители.

Григоръ Василевичъ Чичеринъ, помощникъ на Народния Комисаръ за Външнитѣ Работи,

Григоръ Ивановичъ Петроски, Народенъ Комисаръ за Вътрѣшнитѣ Работи,

се съгласиха да уредятъ чрѣзъ единъ допълнителенъ правовъ договоръ всички въпроси, за които се отнася поменатия членъ 12 отъ колективния миренъ договоръ и за тая цѣль установиха слѣднитѣ положения:

316

Членъ V.

Всички врѣменни законни, правилници и наредби, които прѣзъ врѣме на войната сж били въ сила въ всѣка една отъ договорящитѣ страни по отношение къмъ поданицитѣ на другата страна, се отмѣнятъ слѣдъ ратификацията на мирния договоръ.

Юридическитѣ личности и дружества, признати отъ едната страна като принадлежащи на противната страна, ще бждатъ и за напредъ считани като поданници на послѣдната.

Членъ VI.

Всички креански на частни лица или на юридически личности и дружества, поданици на една отъ договорящитѣ страни и находящи се върху територията на другата, се възстановятъ както сж били прѣди войната.

Договорящитѣ страни се съгласяватъ да приложатъ по отношение креанскитѣ на тѣхнитѣ респективни поданици постановленията съдържащи се въ § § 2 и 3 отъ чл. 2. глава III. и въ чл. 5. глава III. на допълнителния Германо-руски договоръ, подписанъ въ Брестъ-Литовскитѣ условия, архивиръ 1918 год.

Респективнитѣ поданици ще се ползватъ освѣнъ това отъ всички ония улѣснения, които всѣка една отъ договорящитѣ страни би счела за полѣзно да укаже на собственитѣ си поданици. Отнася, се и до ония улѣснения, които прѣзъ врѣме на войната всѣка една отъ договорящитѣ страни е отнела врѣменно и които отново възстановява слѣдъ свършванието на войната.

Членъ VII.

Поданицитѣ на договорящитѣ страни сѣ свободни да се завърнатъ въ отечеството си съ право да ликвидиратъ имотитѣ си и да отнесатъ състоянието си.

Членъ VIII.

Ощетенитѣ въ своитѣ права личности, вслѣдствие помена-

титѣ въ чл. V. военни закони, ще бждатъ по възможность възста- новени въ тия свои права.

Слѣдъ ратификацията на настоящия договоръ, странитѣ едновременно ще пристѣпятъ къмъ възвръщанието на отнетитѣ по склата на разнитѣ закони имущества. Освѣнъ това договоря- щитѣ дтрани се задължаватъ едновременно да обезщетятъ пода- ницитѣ на другата страна за всички врѣди и загуби, причинени имъ върху собствена територия, било по отношения на живота и здравето имъ вслѣдствие взетитѣ спрѣмо тѣхъ мѣрки, било по отношение на тѣхнитѣ имоти и поради ликвидация, запоръ, кон- фискация, реквизиция и насилствено лишение отъ тѣхнитѣ движи- ми и недвижими имоти.

Начинътъ за опрѣдѣление на прѣтърпенитѣ загуби по сила- та на горѣпоменатитѣ обстоятелства, както и всички други от- носящи се тѣмъ материи, а така сжцо и процедурата, която ще трѣбва да се усвои въ случая, ще бждатъ уредени между догово- рящитѣ страни при сжщитѣ условия, като прѣдвиденитѣ въ чл. чл. .... глава..... на допълнителния Германо-руски договоръ отъ ....мартъ 1918 година.

Членъ IX.

Всички военно-плѣнни-инвалиди или негодни за военна служба - ще бждатъ веднага репатрирани. Останалитѣ военно плѣнни, както и всички други, лица задържани поради военни или отъ публиченъ характеръ мѣрци, ще бждатъ размѣнени по възможность по скоро тутакси слѣдъ подписването на настоя- щия договоръ. Размѣната ще стане отъ специални комисари наз- начени отъ двѣтѣ страни.

Цивилнитѣ плѣнници ще бждатъ тутакси освободени. Дого- ворящата страна, която е задържала или интернирала тия плѣн- ници, ще понесе разносцитѣ за тѣхното пътуване отъ мѣстопрѣ- биванието имъ или интерниранието имъ до тѣхното мѣстожител- ство отъ гдѣто сж били откарани.

Двѣтѣ договорящи страни се задължаватъ да заплататъ

разноситѣ по издържката на военноплѣнниците.

Членъ X.

Всѣка отъ договорящитѣ страни ще приложи къмъ военнитѣ плѣнници и интерниранитѣ цивилни, находящи се въ нейна територия, както и къмъ поданицитѣ на другата страна клаузитѣ на амнистията, включени въ чл. 20 на допълнителния Германо-Украински договоръ, подписанъ въ Брестъ-Литовскъ на 9 февруари 1918 година.

Членъ XI.

Настоящия допълнителенъ договоръ ще влезе въ сила, ако не бжде постановенно иначе, едновременно съ колективния миренъ договоръ, подписанъ въ Брестъ-Литовскъ на . . . мартъ 1918 година, отъ който съставлява нераздѣлна частъ. Той тѣжъ сждо ще бжде ратифициранъ и ратификациитѣ ще бждатъ размѣнени въ Берлинъ едновременно съ ония на поменатия колективенъ миренъ договоръ, ~~и~~ ~~когато~~ ~~на~~ ~~статия~~ ~~бжде~~ ~~авъ~~ ~~ви~~ ~~ожно~~.

Въ удостовѣрение на горното пълномощницитѣ на двѣтѣ страни подписаха настоящия договоръ и го скретиха въ своитѣ печати.

Съставенъ въ два еднообразни екземпляра въ Брестъ - Литовскъ на мартъ мартъ 1918 година.-